

Vi skal se på et eksempel der vi regner ut begge sidene i Greens teorem, som forelest den 10. mai 2012.

Vi lar vektorfeltet være gitt ved $\mathbf{F}(x, y) = (P(x, y), Q(x, y)) = (xy, x + y)$, og vi skal integrere det over området D , gitt som første kvadrant av enhetsdisken i planet, dvs. i kartesiske koordinater, $0 \leq x \leq 1$, $0 \leq y \leq \sqrt{1 - x^2}$, eller i polarkoordinater, $0 \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}$, $0 \leq r \leq 1$. Randa til D , dvs. den lukkede kurven som omslutter D er gitt med tre deler, segmentet langs x -aksen; $\mathbf{r}_1(t) = (t, 0)$, $0 \leq t \leq 1$ med $\mathbf{r}'_1(t) = (1, 0)$, sirkelbuen $\mathbf{r}_2(t) = (\cos t, \sin t)$, $0 \leq t \leq \frac{\pi}{2}$ med $\mathbf{r}'_2(t) = (-\sin t, \cos t)$ og segmentet langs y -aksen, $\mathbf{r}_3(t) = (0, 1 - t)$, $0 \leq t \leq 1$, med $\mathbf{r}'_3(t) = (0, -1)$.

Venstresiden i Greens teorem ser da ut som

$$\begin{aligned} \oint_C P dx + Q dy &= \int_0^1 P(t, 0)x'_1(t) + Q(t, 0)y'_1(t) dt \\ &\quad + \int_0^{\frac{\pi}{2}} P(\cos t, \sin t)x'_2(t) + Q(\cos t, \sin t)y'_2(t) dt \\ &\quad + \int_0^1 P(0, 1 - t)x'_3(t) + Q(0, 1 - t)y'_3(t) dt \\ &= \int_0^1 0 \cdot 1 + 1 \cdot 0 dt + \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos t \cdot \sin t)(-\sin t) + (\cos t + \sin t)(\cos t) dt \\ &\quad + \int_0^1 0 \cdot 0 + (1 - t)(-1) dt \\ &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} (-\sin^2 t \cos t + \cos^2 t + \sin t \cos t) dt + \int_0^1 t - 1 dt \\ &= \left[-\frac{1}{3} \sin^3 t + \frac{1}{4} \sin 2t + \frac{1}{2}t + \frac{1}{2} \sin^2 t\right]_0^{\frac{\pi}{2}} + \left[\frac{1}{2}t^2 - t\right]_0^1 \\ &= -\frac{1}{3} + 0 + \frac{1}{2} \frac{\pi}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - 1 = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{3} \end{aligned}$$

Vi har $\text{curl}(\mathbf{F}) = \frac{\partial Q}{\partial x} - \frac{\partial P}{\partial y} = 1 - x$ som gir høyresiden

$$\iint_D \left(\frac{\partial Q}{\partial x} - \frac{\partial P}{\partial y}\right) dx dy = \iint_D 1 - x dx dy$$

Området D er både type 1 og type 2, vi skal beregne integralet som et type 1-integral. Som nevnt tidligere er området gitt ved $0 \leq x \leq 1$, $0 \leq y \leq \sqrt{1 - x^2}$, og vi har

$$\begin{aligned} \iint_D 1 - x dx dy &= \int_0^1 \int_0^{\sqrt{1-x^2}} 1 - x dy dx \\ &= \int_0^1 [y - xy]_0^{\sqrt{1-x^2}} dx \\ &= \int_0^1 \sqrt{1-x^2} - x\sqrt{1-x^2} dx \\ &= \int_0^1 \sqrt{1-x^2} dx - \int_0^1 x\sqrt{1-x^2} dx \end{aligned}$$

Det første integralet gir presis arealet mellom x -aksen og grafen til $y = \sqrt{1-x^2}$, dvs. arealet av D . Dette er en kvart sirkelskive med radius 1, og areal $\frac{\pi}{4}$. Det andre integralet løser vi ved å substituere $u = 1 - x^2$, med $du = -2x dx$. Det gir

$$\int x\sqrt{1-x^2} dx = \frac{1}{-2} \int \sqrt{u} du = -\frac{1}{2} \frac{2}{3} u^{\frac{3}{2}} = -\frac{1}{3}(1-x^2)^{\frac{3}{2}}$$

Setter vi dette inn i integralet får vi

$$\begin{aligned} \iint_D 1-x dx dy &= \int_0^1 \sqrt{1-x^2} dx - \int_0^1 x\sqrt{1-x^2} dx \\ &= \frac{\pi}{4} - \left[-\frac{1}{3}(1-x^2)^{\frac{3}{2}}\right]_0^1 = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{3} \end{aligned}$$

Vi kan også beregne dette integralet ved å bruke polarkoordinater, $0 \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}$, $0 \leq r \leq 1$. For polarkoordinater har vi alltid $dx dy = r dr d\theta$. Med $x = r \cos \theta$ gir det

$$\begin{aligned} \iint_D 1-x dx dy &= \int_0^1 \int_0^{\frac{\pi}{2}} (1-r \cos \theta) r d\theta dr \\ &= \int_0^1 \int_0^{\frac{\pi}{2}} (r - r^2 \cos \theta) d\theta dr \\ &= \int_0^1 [r\theta - r^2 \sin \theta]_0^{\frac{\pi}{2}} dr \\ &= \int_0^1 \left(r \frac{\pi}{2} - r^2\right) dr \\ &= \left[\frac{1}{2}r^2 \frac{\pi}{2} - \frac{1}{3}r^3\right]_0^1 = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{3} \end{aligned}$$

Det fabelaktige med Greens teorem illustreres godt av dette eksemplet, vi beregner to forskjellige integraler, ett linjeintegral og ett dobbeltintegral. Det er vanskelig å se at disse to utregningene skal gi samme svar, men det gjør det altså.